Arhid. drd.
Macarie Grigoriu,
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași

Monah în Basarabi, Sfânt Ocrotitor în București

Fiecare secol din istoria Țării Românești a avut momente importante, care au contribuit la formarea și dezvoltarea statului român modern, unele consemnate în paginile de istorie, altele știute doar de Dumnezeu și de cei care au viețuit (sau supraviețuit) în acele vremuri. Din Sfânta Scriptură aflăm că fără Cruce nu există Înviere. Tot așa și cu evenimentele care au reprezentat o victorie națională, acestea înfăptuindu-se cu multă jertfă, indiferent de contextul politic sau social. Începând cu veacul al XIV-lea, Țara Românească, cunoscută sub diferite denumiri, mai ales în scrierile străine, ca Ungro-Vlahia sau Valahia, s-a aflat de nenumărate ori sub stăpânire potrivnică, încercând cu multă diplomație să reziste în fața unor mari imperii, precum cel Otoman, cel Habsburgic sau Regatului Poloniei.

Spațiul românesc nu a fost marcat doar de războaiele purtate pentru libertatea și demnitatea națională, ci și de pierderile teritoriale cauzate de poziționarea geografică și puterea alianțelor politice. Dincolo de aspectul istoric, demn de amintit, ideea unității în provinciile românești a existat înainte de înfăptuirea treptată a acesteia, încă din timpul Voievodului Mihai Viteazul în anul 1600, continuată în timpul Domnitorului Alexandru Ioan Cuza la 24 ianuarie 1859 și desăvârșită cu Marea Unire de la 1 decembrie 1918, datorită credinței ortodoxe strămoșești, mărturisită prin Simbolul de Credință de către toți românii. Astfel că relațiile armonioase dintre Stat și Biserică au fost create și prin faptul că cetățenii Statului erau, în același timp, și credincioșii Bisericii.

Pe lângă situația politică, la neajunsurile românilor, începând cu secolul al XVII-lea, se adaugă și o perioadă nefavorabilă din punct de vedere medical, cauzată de apariția diferitelor epidemii. Boala era întreținută atât de sărăcie, cât și de lipsa de igienă, dar și pe fondul schimburilor comerciale realizate de negustorii străini veniți din Orient, care își desfășurau activitatea în mari orașe, precum București, Iași, Târgoviște, Sibiu și multe altele. Ca și astăzi, existau diferențe majore de clasă socială între cei care puteau beneficia de ajutor medical și cei care nu-și puteau permite

nici măcar un consult din partea medicului. Astfel că, în perioada de tristă amintire din trecut, când sistemul medical şi cel tehnologic nu cunoşteau performanţele din prezent, creştinul adevărat, în faţa calamităţilor produse de natură prin secetă, foamete, invazii de lăcuste sau prin boli de multe feluri, precum ciuma, tifosul, holera, epidemia de angină diftерică, nu avea altă speranţă decât mila lui Dumnezeu şi ajutorul sfinţilor.

La începutul secolului al XVIII-lea, boala ciumei era atât de răspândită în ţară, încât aceasta cauza decesul a zeci de oameni pe zi. Cuprins de disperare, domnitorul Nicolae Mavrocordat apelează la ajutorul lui Dumnezeu, aducând în repetate rânduri la Bucureşti moaştele mai multor sfinţi tămăduitori. Fiind grec de neam, tatăl său se numea Alexandru Mavrocordat Exaporitul şi era unul dintre cei mai influenţi oameni politici ai Porţii, având multă trecere în spaţiul ortodox elin. Astfel că, în anul 1719, aduce din Muntele Athos mai multe sfinte moaşte, pe care le-a purtat într-o procesiune organizată cu mulţi preoţi pe străzile oraşului. Cum orice faptă de pocăinţă sinceră nu este trecută cu vederea de Dumnezeu, după slujbele săvârşite, „s-au văzut minunea mare, că au încetat boala ciumei şi s-au bucurat toţi, mulţumind lui Dumnezeu”[1].

Procesiunile au continuat şi în timpul Domnitorului Ştefan Mihai Racoviţă, în anul 1765, când locuitorii oraşului Bucureşti au cerut ca pentru izbăvirea Capitalei să fie aduse moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul de la Mănăstirea Bistriţa Vâlcii.

Aceste procesiuni cu sfintele moaşte indică faptul că poporul român a avut o credinţă vie şi puternică în Dumnezeu, precum şi o dragoste deosebită faţă de sfinţi. De multe ori, întâmplările mai puţin plăcute din viaţa colectivă au fost interpretate drept consecinţe ale păcatelor şi din acest motiv, sfinţii au fost consideraţi dintotdeauna mijlocitori înaintea lui Dumnezeu, iar moaştele lor au fost purtate în pelerinaje cu multă evlavie şi speranţă.

Bucureştiul şi anul 1774

Pentru Ţara Românească, dar mai ales pentru Bucureşti, perioada secolului al XVIII-lea a reprezentat o adevărată provocare din toate punctele de vedere. Începând cu perioada fanariotă, cuprinsă între anii 1716–1821, şi continuând cu diferitele momente de calamităţi naturale, care au diminuat pe termen lung activitatea politică şi au slăbit mai ales relaţiile interumane, viaţa şi siguranţa locuitorilor au fost puse de multe ori în primejdie. Multe dintre mărturiile vremii se regăsesc în jurnalele personale ale călătorilor străini care au vizitat în această perioadă Ţara Românească. Două dintre

1 Tudor Dinu, *Bucureștiul fanariot – Biserici, Ceremonii, Războaie*, Vol. 1, București, Ed. Humanitas, p. 351.

acestea relatează cumplitele momente de foamete din anii 1718 și 1739, când bucureștenii au ajuns „să se bată pentru o bucată de pâine."[2] Această foamete a fost cauzată de perioadele de secetă, precum și de invazia lăcustelor din 1738. Numărul acestor insecte era atât de mare, „încât oamenii le adunau cu lopețile"[3].

La toate aceste greutăți pe care atât politicienii, cât și oamenii de rând aveau să le îndure, se adaugă și perioadele de război, în care Țara Românească și Moldova au luptat cu speranța eliberării de sub stăpânirea otomană. Introducerea domniilor fanariote în Moldova și Țara Românească semnala dorința Porții otomane de a le păstra sub propria suzeranitate.[4] Pentru cele două principate, importante aveau să fie, prin consecințele lor, noile războaie ruso-turce sau ruso-austro-turce, desfășurate în bună măsură pe teritoriul lor: războiul ruso-turc din anii 1768-1774, încheiat cu pacea de la Kuciuk-Kainargi[5]; războiul ruso-austro-turc din 1787–1792, încheiat cu păcile de la Șistov și Iași; războiul ruso-turc din anii 1806–1812, încheiat cu pacea de la București[6].

În anul 1762, conducerea Imperiului Rus este preluată de Ecaterina a II-a, a cărei politică a fost să distrugă Imperiul Otoman, să creeze un regat dac prin anexarea Țărilor Române, sub conducerea unui membru al familiei Romanov (ca mai apoi să integreze totul sub stăpânirea Rusiei), să-i supună pe creștinii ortodocși sub cârja Rusiei și să câștige cele două strâmtori, Bosforul și Dardanele, pentru a avea ieșire la Marea Mediterană. Cu toate că scopul era unul egoist, doar în favoarea Rusiei, împărăteasa se arăta ca fiind salvatoarea creștinilor de sub necredincioși, publicând un document prin care arată că Imperiul Otoman, prigonind pe creștinii ortodocși, i-a declarat război deoarece ea a susținut motivul dizidenților din Polonia, și că dominarea lor barbară „caută să arunce în marea nelegiuirii și corpul, și sufletul creștinilor ce trăiesc în Moldova, Valahia, Bulgaria, Bosnia, Herțegovina, Macedonia și în celelalte părți ale Imperiului Otoman"[7].

Bulgaria era o zonă extrem de importantă pentru Rusia. Dacă se reușea trecerea peste Dunăre și armata rusească ieșea învingătoare în pașalâcul turcesc din Bulgaria, atunci Imperiul Otoman de la Constantinopol era în mare primejdie.

---

2 George Potra, *Istoricul hanurilor bucureștene*, București, 1985, Editura Științifică și Enciclopedică, p. 59.

3 G. I. Ionnescu Gion, *Istoria Bucureștilor*, Editura Mavios-Clio, Fundația Culturală Gheorghe Marin Speteanu, București, 1998, p. 583.

4 Paul Cernovodeanu (coord.), *Istoria românilor*, vol. VI, București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 17.

5 Sat din nord-estul Bulgariei.

6 Nicolae Isar, *Istoria Modernă a Românilor 1774/1784-1918*, Ed. Universitară, București, 2006, p. 22.

7 A D. Xenopol, *Războaiele dintre ruși și turci și înrâurirea lor asupra Țărilor Române*, Ed. Albatros, București 1997, p. 48.

În optimismul său exagerat, împărăteasa afirma adeseori: „Soldații mei au plecat la războiul cu turcii ca la nuntă”[8]. În realitate, însă, soldații ruși erau supuși unui efort psihic și fizic greu de imaginat. Puțini erau cei care ajungeau pe frontul de luptă din cauza tratamentului aplicat de către superiori, cu scopul de a-i determina pe soldați să nu se răzvrătească împotriva lor. În concepția istoricilor moderni, această încolonare era asemănată călătoriei transatlantice a sclavilor. De cele mai multe ori, soldații plecau încolonați cu lanțuri între ei, ceea ce le provoca răni grave și slăbirea puterilor fizice.

„Spre sfârșitul secolului, contele de Langeron, un francez din serviciul Rusiei, a estimat că mureau cincizeci la sută dintre recruți. El a descris în detaliu regimul sadic de bătăi și disciplină… La fel ca sclavii negri, soldații ruși se consolau prin cultura lor vie, pitorească și sacră”[9]. Datorită faptului că rușii creștini au fost sute de ani sub amenințarea otomană, în concepția soldatului rus provenit din țărănime, acest război era asemănat unei cruciade, iar deviza era „lupta până la moarte!”.

Spre deosebire de celelalte armate ale Europei și ale Americii, în care soldații erau recrutați dintre mercenari, care luptau pentru rege și nicidecum pentru patrie, armata rusească era o elită compusă din țărani patrioți, care aveau în sânge dorința de victorie și pe care îi motiva ideea de expansiune.

Din cauza situației politice și a declinului social în care se aflau Țările Române după perioada fanariotă, Rusia a câștigat multă încredere prin promisiuni în rândul boierilor și chiar al domnitorilor partizani, care așteptau eliberarea de sub otomani, astfel încât „boierii de aici cer de la împărăteasă totala încorporare a țării în Rusia”[10]. Mai mult decât atât, la aflarea veștii că se apropie eliberatorii, s-au format armate de voluntari în favoarea lor, conduși de Pârvu Cantacuzino, ce le-a facilitat rușilor intrarea în București și prinderea domnitorului Grigorie Ghica. Din anul 1771 și până în septembrie 1774, Bucureștiul s-a aflat sub ocupație militară rusească.

Generalul rus Ivan Petru Saltîkov[11], la sfârșitul expansiunii militare din sudul Dunării, ia cu el și cinstitele moaște ale Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, cu gândul de a le duce în patria natală, pentru a nu fi profanate de otomani. Profitând de faptul că Bucureștiul se afla sub conducerea Rusiei, face o primă oprire în capitala Țării Românești, unde Dumnezeu avea alt plan cu bineplăcutul Său, Sfântul Cuvios Dimitrie.

8 Simon Sebag Montefiore, *Ecaterina cea Mare & Potemkim – O poveste de dragoste imperială*, traducere din engleză de Veronica Tomescu, Editura Trei, București, 2016, p. 110.

9 Simon Sebag Montefiore, *Ecaterina cea Mare & Potemkim – O poveste de dragoste imperială*, *op. cit.*, p. 110.

10 A D. Xenopol, *Războaiele dintre ruși și turci și înrâurirea lor asupra Țărilor Române*, *op. cit.*, p. 59.

11 A nu fi confundat cu tatăl său, generalul Petru Saltîkov, care a murit în data de 26 decembrie 1772, la vârsta de 74 de ani.

După intrarea trupelor militare ruseşti în Bucureşti, generalul Ivan Petru Saltîkov a fost rugat de către unul dintre români, pe nume Hagi Dimitrie (nu cunoaştem cu exactitate care era relaţia dintre Saltîkov şi Hagi Dimitrie), să dăruiască cinstitele moaşte Mitropoliei Ţării Româneşti. În acea vreme scaunul mitropolitan era ocupat de eruditul Mitropolit Grigorie al II-lea (1760–1787), care avusese o contribuţie majoră din punct de vedere politic în timpul războaielor ruso-turceşti. În urmă cu patru ani, în 1770, la Sankt Petersburg, împreună cu mai mulţi reprezentanţi ai Bisericii şi ai Statului, au cerut împărătesei Ecaterina ajutorul pentru eliberarea Ţărilor Române de sub Imperiul Otoman.

Potrivit relatărilor academicianului Constantin Bălăceanu Stolnici, există posibilitatea ca generalul rus Saltîkov să fi avut legături româneşti sau poate că va fi văzut prin acest gest de a lăsa românilor moaştele Sfântului Cuvios Dimitrie o modalitate de a le câştiga simpatia în favoarea ruşilor. Academicianul nu exclude nici ipoteza ca generalul Saltîkov să fi avut o obligaţie faţă de acest Hagi Dumitru.

Pământul românesc a fost binecuvântat de Dumnezeu prin venirea moaştelor Sfântului Cuvios Dimitrie în Bucureşti la vremea potrivită pentru românii care trecuseră prin multe greutăţi, iar moaştele Cuviosului au fost alinare şi încurajare pentru cei ce căutau ajutorul Său.

Dacă, la începutul secolului al XVIII-lea (1714), un Domnitor-martir împreună cu cei patru fii ai săi erau decapitaţi pentru dreapta credinţă şi pentru neam, spre sfârşitul secolului, după 60 de ani, în ziua de miercuri, 13 iulie 1774, poporul ortodox român primeşte din partea lui Dumnezeu un mare dar: cinstitele moaşte ale Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, care avea să devină Ocrotitorul Bucureştiului.

Întrucât în calendarul creştin-ortodox era prăznuit la 26 octombrie de mai mult timp un Sfânt Martir Militar din primele secole creştine – Sfântul Mare Mucenic Dimitrie –, Mitropolitul Grigorie al II-lea, pentru a fi evitată confuzia, a decis ca pomenirea Sfântului Cuvios Dimitrie să se facă în fiecare an în următoarea zi, la 27 octombrie, numindu-l şi „cel Nou”.

Cinstirea Sfântului Cuvios Dimitrie în Bucureşti

Anii 1768–1774 sunt cunoscuţi ca fiind o perioadă de mare încercare pentru români atât din punct de vedere politic, cât şi medical. Desfăşurarea conflictului armat dintre armata rusă şi cea turcă, inclusiv pe teritoriile româneşti, a favorizat apariţia unor epidemii, astfel că imaginea Bucureştiului era marcată de război, incendii, boală, sărăcie şi multă nedreptate socială. Din cauza sistemului medical foarte slab dezvoltat, iar în unele zone inexistent, numărul celor decedaţi într-o singură zi era într-o creştere alarmantă. Apariţia cioclilor pe străzile oraşului cauza o stare de

frică și mai mare, deoarece aceștia, fiind la rândul lor grav bolnavi, nu mai erau interesați pe cine duc la groapă, mort sau viu. Din acest motiv, în conștiința actuală sensul cuvântului cioclu este acela de gropar, „iar nu de îngrijitor devotat al bolnavilor aflați în suferință”[12]. La toate acestea se mai adăugau și calamitățile naturale: cutremurele și inundațiile. Este cunoscut faptul că, în trecut, sistemul tehnologic nu era atât de dezvoltat încât să măsoare intensitatea seismelor care erau „consemnate de cronicari, clerici sau călători”[13].

Din acatistul închinat Sfântului Cuvios Dimitrie aflăm că după aducerea cinstitelor moaște din Basarabi la București, „focul războiului și al robiei s-a stins (...) și boala ciumei ca un fum a pierit”[14]. Aceste mărturii nu sunt relatate doar de istoria bisericească, ci și de demnitarii și cronicarii vremii respective, care au fost martori la evenimentele petrecute. În acest sens, maiorul Dimitrie Papazoglu, militar și istoric, avea să consemneze în lucrările sale[15] multe dintre minunile pe care Dumnezeu le-a săvârșit asupra orașului București, având-l ca mijlocitor pe Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou.

Observând și simțind în viața lor prezența și ajutorul Sfântului Dimitrie, evlavia credincioșilor către acest mare sfânt era una cu totul deosebită. Atât în momentele de primejdie, cât și la sărbătorile religioase sau locale, bucureștenii cereau ca sfântul de la Mitropolie să fie scos în procesiuni pe străzile orașului. Luând act de credința celor pe care îi păstorea, Mitropolitul Filaret al II-lea al Țării Românești (1792–1793), îl va proclama de Sfântul Cuvios Dimitrie ca *Ocrotitor al Bucureștilor*. Odată cu acest moment festiv istoric-bisericesc, mitropoliții, domnitorii, armata română sau cea ocupantă, boierii, călătorii străini și toți credincioșii vor fi martorii ajutorului concret și grabnic venit din partea Sfântului Cuvios Dimitrie de-a lungul perioadei de dezvoltare și modernizare a Capitalei.

Primul domnitor al Țării Românești de la venirea Sfântului Dimitrie la București, după o perioadă de șase ani de ocupație militară, a fost Alexandru Ipsilanti (1774–1782), numit în scaunul domnesc în data de 26 septembrie 1774. Este cunoscut faptul că noul Domn s-a remarcat printr-o serie de reforme favorabile privind relația cu Mitropolia de la București, dezvoltarea învățământului și, mai ales, organizarea urbană. În anul 1786, unul dintre *călătorii străini*, pe nume Monnier, venit în Țara Românească, descria orașul prin următoarele cuvinte de laudă: „la vremea când l-am vizitat, Bucureștii aveau 50.000 de locuitori, 360 de biserici grecești, una catolică și una luterană. Era reședința Domnului Valahiei, unde, pe atunci, domnea Nicolae Mavrogheni. Ulițele orașului erau frumoase, largi și podite cu trunchiuri pătrate și îmbucate și așezate de-a latul. Casele erau mari, construite din piatră (cărămidă), separate de garduri și împrejmuite de grădini. Palatul domnesc era măreț, iar slujbașii de la curte foarte numeroși”[16].

În anul 1796, când s-au finalizat lucrările de construire a Spitalului Dudești, domnitorul Alexandru Moruzi, printr-un hrisov, prezintă necesitatea ridicării noului spital. În acest hrisov este consemnată și o biserică cu hramurile

12 Tudor Dinu, *Bucureștiul Fanariot*, vol. II, ed. Humanitas, București, 2017, p. 47.

13 Dr. Ana-Maria Lepăr, *Incendii, Epidemii și Calamități Naturale în București (1774-1834)*, Muzeul Municipiului București - XXX, p. 293.

14 *Acatistul Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor*, Ed. I.B.M.O, București, 2023, p. 41.

15 Dimitrie Papazoglu, *Istoria fondării orașului București, capitala Regatului Român*, Ed. Curtea Veche, București, 2005.

16 Violeta-Anca Epure, „Aspecte de viață urbană în Principatele Române surprinse de consulii și voiajorii francezi prepașoptiști. Orașele din Țara Românească”, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, nr. 11, 2019, pp. 383-401.

Sfântul Haralambie, *Sfântul Visarion* și *Sfântul Dimitrie Basarabov*[17]. În urma cercetărilor istorice cu privire la localizarea acestei biserici, prin amabilitatea doamnei dr. Maria-Camelia Ene, șefă a biroului „Istorie bucureșteană" din cadrul Muzeului Municipiului București, s-a descoperit că, de fapt, această biserică era o capelă a spitalului Dudești, ce a fost demolată odată cu spitalul.

Dintre momentele cele mai grele pentru populația bucureșteană, în care cinstitele moaște au fost purtate în procesiune pe străzile Capitalei, sunt de neuitat următoarele: seceta din timpul domnitorului Alexandru Ipsilanti (Mitropolitul Dositei Filitti) în 19 aprilie 1803[18]; ciuma lui Caragea (Mitropolitul Nectarie din Moreea), procesiunea cu moaștele Sfinților Dimitrie cel Nou și Grigorie Decapolitul în anul 1813[19]; seceta din 1817[20]; revoluția lui Tudor Vladimirescu (Mitropolitul Dionisie al II lea), procesiunea de la Catedrala Mitropolitană la biserica Sfântul Dumitru – Poștă, în anul 1821; seceta din timpul domniei lui Grigore Vodă Ghica[21] (Mitropolitul Grigorie Dascălul) în 1827; holera din timpul generalului Kiseleff[22], în 15 septembrie 1831; focul cel mare din București, în 23 martie 1847; epidemia de angină difterică[23], în iulie 1870; procesiuni pentru ploaie în câmpia Bărăganului, în perioada 1929–1949, și cutremurele cele mari[24], în anul 1940.

În trecut, *călătorii străini*, cum erau numiți turiștii care vizitau Țara Românească, rămâneau foarte impresionați de pelerinajele organizate cu cinstitele moaște ale *Ocrotitorului Bucureștiului*. Mărturie despre aceste evenimente religioase stau câteva file din jurnalul unui călător străin, numit François Recordon. În corespondența cu prietenul său, evidența foarte mult evlavia pe care credincioșii bucureșteni o manifestau față de Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou. El însuși fiind martor ocular la una dintre procesiunile din Capitală, relata: „[...] în vara lui 1817 am fost martorul unei procesiuni solemne, la care au luat parte Curtea, clerul și o mulțime nesfârșită de norod, care a însoțit aceste sfinte moaște în afara Bucureștilor, pentru a îndupleca cerul și a căpăta ploaia de care erau lipsiți de șase săptămâni, ceea ce trezea temeri pentru recoltă"[25].

---

17 V.A. Urechia, *Istoria Românilor*, Seria 1786-1800, tomul III, Tipografia și Fonderia de Litere Thoma Basilescu, București, 1893, p. 441. Informații asemănătoare se regăsesc și în Seria 1774-1800, tomul VII, Tipografia și Fonderia de Litere Thoma Basilescu, București, 1894, p. 14.

18 V.A. Urechia, *Istoria Românilor*, Seria 1774-1821, tomul VIII, București, 1897, p. 318.

19 M.M. Alexandrescu Dersca, „Contribuții privind Ciuma lui Caragea în București (1813-1814)", în *Materiale de istorie și muzeografie*, I, 1964, pp. 360-365.

20 P. Cernovodeanu, *Călători străini despre Țările Române, 1801-1821*, p 674.

21 Dimitrie Papazoglu, *Istoria fondării Orașului București, op.cit.*, p. 129.

22 *Ibidem.*

23 Adrian C. Corbu, „Bucureștii Vechi. Documente iconografice", în *Arhivele Bucureștilor*, nr. 1, Atelierele „Carte Românească", 1936, f. LXIV.

24 Dr. Vasile Vasilachi, Nicolae Șerbănescu, *Paraclisul și Acatistul Sfântului Dimitrie cel Nou, Basarabov*, București, Ed. Bucium Ortodox, 1943, p. 97.

25 Paul Cernovodeanu (coord.), *Călători străini despre Țările Române în secolul al XIX-lea*, serie nouă, vol. I (1800-1821), Editura Academiei Române, 2004, p. 674.

Pandemia de Covid-19 și procesiunea cu moaștele Sfântului Cuvios Dimitrie

În prezent, în secolul al XXI-lea, omul are acces mult mai ușor la medicină prin ajutorul tehnologiei moderne. Cu toate acestea, începutul anului 2020 avea să schimbe într-un mod semnificativ mentalitatea omului contemporan și să stabilească adevăratele priorități. Pandemia de COVID-19, cauzată de coronavirus, era fenomenul ce punea stăpânire într-un mod treptat, dar alarmant, pe întreaga suprafață a pământului, provocând o distanțare nu doar fizică, ci și sufletească între cei slabi de credință. Era un moment de provocare pentru domeniul sanitar și social.

Biserica Ortodoxă Română, atât la nivel instituțional, cât și individual, a amplificat acțiunile de caritate, respectând normele de igienă recomandate, oferind ajutor concret și diversificat persoanelor aflate în dificultate, dar și spitalelor cu deficit de echipamente medicale. La nivelul fiecărei eparhii, s-au organizat pelerinaje, ca în vremurile de primejdie de demult, cu sfinte moaște și icoane, ce au fost purtate în procesiuni cu autoturismele prin orașe și sate, fără participarea fizică a credincioșilor.

O astfel de procesiune a avut loc și la București în data de 5 aprilie 2020, în Duminica a V-a din Sfântul și Marele Post. Moaștele Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou au fost purtate pe următorul traseu: Catedrala Patriarhală, după care s-a coborât pe Dealul Mitropoliei – Splaiul Unirii înspre Izvor și Eroilor, până la Spitalul Municipal; apoi, pe șoseaua Cotroceni – șoseaua Viilor – Eroii Revoluției; de la Eroii Revoluției s-a mers spre bulevardul Constantin Brâncoveanu și Piața Sudului – Calea Văcărești – Șoseaua Mihai Bravu – Șoseaua Ștefan cel Mare, până la Piața Victoriei, după care s-a mers pe bulevardul Lascăr Catargiu, bulevardul Gheorghe Magheru – Piața Romană – Piața Universității – Piața Unirii și apoi la Catedrala Patriarhală.

În cadrul acestui pelerinaj, au avut loc patru opriri – în dreptul unor spitale și edificii cu valoare simbolică și istorică pentru orașul București: prima oprire, în dreptul Spitalului Victor Babeș; a doua oprire, la Spitalul Colentina, unde funcționează și Spitalul Matei Balș; a treia oprire, la Piața Universității, în dreptul Crucii Eroilor Martiri din anul 1989; a patra oprire a avut loc la Crucea brâncovenească, aflată la baza Dealului Mitropoliei.

La fiecare popas au fost rostite câte o ectenie și rugăciunea specială pentru încetarea pandemiei.

Sărbătoarea aniversară, 13 iulie 2024

Cu ajutorul lui Dumnezeu, în anul 2024, creștinii ortodocși români au fost martorii unui moment istoric din viața bisericească, și anume împlinirea a 250 de ani de când moaștele Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou au fost aduse la București. Importanța acestei sărbători a fost evidențiată și prin

faptul că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința solemnă de lucru din 5 iulie 2022, a hotărât înscrierea în calendarul bisericesc a sărbătorii *Aducerea Moaștelor Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou la București* cu data de prăznuire 13 iulie.

În perioada premergătoare acestui eveniment, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s-a desfășurat, în perioada 4 martie – 21 aprilie 2024, cel mai amplu pelerinaj cu moaștele Sfântului Cuvios Dimitrie. Acestea au fost purtate în cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, în protoieriile Câmpina, Ploiești Nord, Ploiești Sud, Vălenii de Munte, Urlați, Ilfov Nord, Ilfov Sud, Sectoarele 1, 2, 3, 4, 5 și 6 din Capitală.

După un program stabilit, având în vedere criterii care privesc lucrarea misionar-filantropică și importanța unor mănăstiri și biserici, sfintele moaște au poposit în aproape 120 de biserici (de parohie sau mănăstire). La fiecare biserică s-au înălțat rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu prin mijlocirea Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou.

Sfințirea Catedralei Naționale

Printre evenimentele cu o importanță deosebită din anul 2025, realizate în contextul Anului Omagial al Centenarului Patriarhiei Române, s-a numărat și sfințirea picturii Catedralei Naționale, săvârșită de către Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic, și Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, împreună cu ierarhii Sfântului Sinod, în ziua de duminică, 26 octombrie 2025. Conform tradiției specifice doar Bisericii Ortodoxe Române, după slujba de sfințire, credincioșii veniți în număr impresionant, atât din România, cât și din întreaga Europă, au putut să se închine în Sfântul Altar, unde, lângă Sfânta Masă, a fost așezată spre cinstire racla cu o parte din moaștele Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României. Chiar dacă au fost două evenimente distincte, Sărbătoarea Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou și sfințirea Catedralei Naționale, pelerinii au dorit să cinstească moaștele ambilor sfinți, așteptând, cu multă evlavie, la cele două rânduri: la Catedrala Patriarhală istorică și la Catedrala Națională.

După ziua prăznuirii Sfântului Cuvios Dimitrie, pentru a veni în ajutorul pelerinilor, în ziua de miercuri, 29 octombrie 2025, racla cu moaștele Cuviosului Dimitrie a fost dusă la Catedrala Națională și așezată în Sfântul Altar, lângă racla cu moaștele Sfântului Apostol Andrei. În acest sens, Ocrotitorul României și Ocrotitorul Bucureștilor au fost gazdele pelerinilor, aducând în viața acestora multă binecuvântare și bucurie sufletească.

Așadar, din cele mai vechi timpuri până în prezent, se poate observa că întâlnirea cu sfinții nu este una întâmplătoare, ci rânduită de Dumnezeu pentru a schimba viața omului în bine și a-i trezi conștiința. Fiind prietenii oamenilor, sfinții sunt cei care ne ajută să regăsim drumul spre Dumnezeu după o perioadă de rătăcire, ne ajută să ne descoperim pe noi înșine și restabilesc comuniunea între oameni și legătura cu Dumnezeu. În acest sens, Emil Cioran spunea că există momente când, oricât de străini am fi de credință, nu concepem să nu-l avem pe Dumnezeu ca interlocutor. Întâlnirea cu sfinții este întotdeauna o binecuvântare pentru cei care înțeleg semnificația unui pelerinaj, care este, de fapt, drumul vieții noastre, având drept țintă Împărăția lui Dumnezeu. Văzând și simțind prezența sfinților în viața noastră, ar trebui să ne punem întrebarea: cine pe cine cinstește, noi pe sfinți sau, de fapt, sfinții ne cinstesc pe noi?